

סו:

מציאת האשה פרק ששי כתובות

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

(א) [מספיקה ספיה פ"ט]
(ב) [לעיל ס"ה].

הוספות ר"ד (המקד)
אלמנה לכיב דתנן התם
אם פתו מתי לו ככבדי
אין ברזל ודיין טעמא
דמי דליתנהו הא איתנהו
ופתחו דמדינה לא משלם
לה פתחה דכל צ"ב
(וריי טעמא) נוטלה
כליאותה כמות שון ולא
משלם פתחיהו וי"ה לא
תני אם פתחו פתחו
לו ליתא דרבא טעמא
דאפילו פתחא מקבל
עילו ופסני זה פתחין
לו לכתוב פתוח חומש:
שום כבנה ושהו מנה א"ל
אלא מנה פ"ה ז' מרבר על
הפסק שפסקה לו בשעת
איזוין ואישיא ומתניתין
קאי דקמיין פסקה להכניס
לו כספין וה"ק פסקה
להכניס לו כלים שום
כבנה שישוה מנה א"ל
לבעל להבוע ממנה אלא
כלים שישוה לו כבנה
א"כ"פ שהוא לא יכתוב
בשטר החתובה (שום)
במנה אלא עומדים דיני
ולא מצי למיטרי הב לו
כלים שישוה וישומו טפי
ממנה שכתוב בשטר
החתובה שום כבנה דכין
דתי ק"ל שום כבנה
שהו מנה לא התנת
לו אלא שחתן לו כלים
כשומא שכתוב הוא בשטר
החתובה פסקה ל"י שום
כבנה נותנה לו ודינן פ"י
אבל אם פסקה לו שכתובים
לו כלים שום כבנה כיון
שלא פירשה ושהו מנה
בראי כבנה החתוב ק"ל
הלך נותנה לו ל"א
ס"ע ודינן שפיתוח הוא
החומש ב"ן החתן יכתוב
בשטר החתובה מנה א'
זה שומא ריהה כתי
חיבת להכניס לו כ"י
מאת נותנה ה' מאת
פ"י אם פסקה להבי
לו שום כ"י מאת כיון
שלא אמרה שוה ד'
מאת נותנה ה' ח"ק
שיכתוב הוא ככתובה
מאת והיינו הך אלא תני
שומא זוטא נבי דידה
ותני שומא רבא: ומה
שהתן פסק ובי פ"י
זה מרבר בשומא ד"ר
שאם סכסכה לו כלים
בעת גירושאן מה שפסקה
ליתן לו הוא פסק ומקבל
עליו פתוח חומש והיינו
ירשא דקמיין ונגד השום
הוא פסק פתוח חומש
דקמיין בשומא ד"ר
אלא תנא רישא שומא
רבא שומא ד"רית קמיין
סיפא שומא זוטא: פסקה
להכניס לו כ"י ומקשה
היינו כותב כנגד ט"ו
מנה ומהדי תני עסקא
רבא ותני עסקא זוטא
וצריכא דאי אשמעינן
עסקא רבא משהו הנפש
רוחני אבל עסקא זוטא
דוואט רוחני אימא לא
צריכא. וזאת אשמעינן
עסקא זוטא דוואט יוני
עליו וכי מאי קופה

ובשחתן פוסק פוסק פחות חומש. פי ר"ח כשהתן מיחד לה
כלים ויאלר תשמיעין מוספת לכתובה וכל לשומם
ולכתוב שויים ככתובה פותח חומש ששמים אותו יותר משויים לכבוד
התן ולטעם דפתחי לפי שהיא משתמשת בנאות כלים: תנא שומא
רבה ושומא זוטא. שומא רבה הוא
כנגד השום הוא פוסק דקאי אלף
דינר ושומא זוטא היינו ספיקא כל דהו וכדידה
פוסק דמשמע פסיקא כל דהו וכדידה
נמי מנה שומא רבה ושומא זוטא ופוסק
היא נותנת שלשים ואחד רבה היא
נותנת חמש מאות ולר"י נראה כפירוש
ר"ח דלא קאי כנגד השום אלף דינר
אלא כולל מה שאומר ר"ח והא דפריך
היינו רישא קאי אשום כבנה היא
נותנת ל"א סלע דינר ונ"ד מאות היא
נותנת חמש מאות דמתיידיה אמאי
אלטרין למיתי וגרס הכי מנה שומא
זוטא ופסקה שומא רבה מנה שומא
דידה ותנא שומא דידיה וכשתן פוסק
שומא רבה ושומא זוטא כשומא דידיה
דלמתיידיה קאי וכשתן פוסק:
ל"א נאמרו דברים הללו אלא
בירושלים. והא דלמתינן כ"פ
ערך כולפי (יומא דף ל"ט): שלא היטה
כלה לריש להנכנס בירושלים מפני
ריח הקטרת ודאי לריח לא היו לריכות
להנכנס אבל לריכות היו לקופה של
שמים לעדן הכשר ולהשיר השער
ולפניה קרית: ר"ח: **א"כ** השבא
צ"ט בפנה המתקבל. וה"ה דמני
למירא אם תמלא לומר כבנה הניטוס:
ל"ו ראשון או א"כ יום יום.
הכנה מתיידיה אלו הצעיות
דאם יתן לה לעולם כדמסקי לכל שנה
ושנה עשר דינר לכל מנה ומנה ליום
כמה כמתרה יכלה אותו הממון אלא
ודאי נראה דעשר דינר יתן לה לכל
מנה להתקשט ועולם ומינעו ליה אם
יתן לה כנת אחת והיא תשמרנה
להתקשט זו עד שמכלה ומשם ואילך
אין קנה לתקשטין ויתן לפי כבודה
או לא יתן לה כנת אחת אלא כדי
קשועה ליום: **שפסקו** זה ד'
מאות והובים לקופה ש"פ בשמים.
א"ע"פ שלפי חשונן הכמו ככתובה
אלף אלפים דינרי וזה היה להם לפקוד
יותר לפי חשונן עשר דינר למנה כיון
שלא היטה לריכה יותר לא פסקו לה:
וענו אחריה אמן. למעלה (דף ס"ה).
לא כל כאן שהיה מי ענו אחריה אמן
ועבדה העיל על חמשים שפסקו לה:
זה

שהתן פוסק הוא פוסק פחות חומש: **ג"ב'**
תנו רבנן אין צריך לומר ראשון תלמוד חכם
ושני עם הארץ אלא אפילו ראשון עם
הארץ ושני תלמוד חכם יכול לומר לאחיד
לחכמים לו אלף דינר כ"י: היינו רישא תנא
שומא רבה וקתני שומא זוטא תנא שומא
דידיה וקתני שומא דידיה: **ב"תנ"ג'** כספא
להכניס לו כספים סלעה נעשה ששה דינרין
החתן מקבל עליו עשרה דינרים לקופה לכל
מנה ומנה רבן שמעון בן גמליאל אומר: הכל
כבנהג המדינה: **ג"ב'** היינו פוסק כנגדם
חמשה עשר מנה תנא עסקא רבה ותנא
עסקא זוטא וצריכא דאי תנא עסקא רבה
דנפיש רווחא אבל עסקא זוטא דוואט רווחא
אימא לא צריכא ואי אשמעינן עסקא זוטא
דוואט זיונא אבל עסקא רבה דנפיש זיונא
אימא לא צריכא: החתן מקבל עליו עשרה
דינר לקופה: מאי קופה אמר רב אישי קופה
של בשמים ואמר רב אישי לא נאמרו דברים
הללו אלא בירושלים בעי רב אישי כבנה
הנישום או כבנה המתקבל אח"ל מנה
המתקבל יום ראשון או כל יום ויום את"ל כל
יום ויום שבת ראשונה או כל שבת ושבת
את"ל כל שבת ושבט חדש ראשון או כל
חדש וחדש את"ל כל חדש וחדש שנה
ראשונה או כל שנה ושנה תיקו א"ר יהודה
אמר רב מעשה ב"בכתה של נקדימון בן גוריון
שפסקו לה חכמים ארבע מאות והובים להם
לקופה של בשמים לבו ביום אמרה להם
כ"ך תפסקו לבנותיכם וענו אחריה אמן;
ת"ר מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב
על החמור והיה יוצא מירושלים והיו תלמידיו
מהלכין אחריו ראה ריבה אחת שהיתה
מולקטת שעורים מבין גללי בהמתן של
עריבים כיון שראתה אותו נתעטפה בשערה
ועמדה לפניו אמרה לו רבי פרנסים אמר לה
בתי מי את אמרה לו בת נקדימון בן גוריון
אני אמר לה בתי ממון של בית אביך היכן
הלך אמרה לו רבי לא כדון מתלין מתלא
בירושלים מלח ממון חסר ואמרי לה חסד
ושל בית חמך היכן הוא אמרה לו בא זה
ואיכר את זה אמרה לו רבי זכור אתה

כשתחתם על כתובתי אמר להן תלמידיו זכור אני כשתחתתי מעל כתובתי
של זו והייתי קורא בה אלף אלפים דינרי וזה מבית אביה חוץ משל חמיה
בכה רבן יוחנן בן זכאי ואמר אשריכם ישראל בזמן שעושין רצונו
של מקום אין כל אומה ולשון שולטת בהם ובזמן שאין עושין רצונו
של מקום מוסרין ביד אומה שפלה ולא ביד אומה שפלה אלא ביד בהמתן
של אומה שפלה ונקדימון בן גוריון לא עבד צדקה והתניא אמרו עליו
על נקדימון בן גוריון כשהיה יוצא מביתו לכית המדרש כלי מילת היו
מזיעין
ר"ב דנפיש זיוני אימא לא צריכא: והחתן מקבל עליו וכי מאי קופה

א מ"י כ"ג סלע
לשוח ה' טו סלע
ע"ה מ"ט ט"ז סלע
סלע נ"ט סלע א'
מ"ב ב ג ט"ז סלע א'
י"ט סלע טו סלע א'
ס"ט ס' סלע א':
הוספות ר"ד
הפסקה לו וכן אם היה
רצה לעדן את הכו
עד שפירשוהו היה יכול
כדאמרינן בשליה ס"י
חשב עד שהלכין ראש
ירכשו שבת חתני אין
היכם יכול לרפסו וכו'
לא לעדן את הכו אלא
אמר לו או כנס בלא
כלום או לחי' ת'ר
אין צריך לומר ראשון
תיח ושני ע"ה אלא
אפילו ראשון ע"ה ושני
תיח י"ל לאחרי היינו
רצה ליתן וכו': **ב"תנ"ג'**
פסקה להכניס לו אלף
דינר הוא פוסק ט"ו מנה
וכנגד השום הוא פוסק
פתוח חומש שום מנה
ורשה מנה א"ל אלא
מנה שום כבנה נותנת
לו (שום) [ל"א סלע]
דינר ב"ה מאות נותנת
ה' מאות ומה שחתן
פוסק דהוא פוסק פתוח
חומש: פסקה להכניס
לו כספים (סלעה נעשה
ששה) דינרים והחתן
מקבל עליו י' דינרים
לקופה לכל מנה [ומנין]
רש"י אמר הבל כבנהג
המדינה פ"י אם פסקה
והתני ע"ה שחתן לו
אלף זה הוא כותב
בשטר כתובתה שהכניסה
לו אלף ותיק שון
ט"ו מנה ואם החתולין
או התגרש היה נובה
אלף ותיק ויטעם פסוק
כיוש"ל: מפני שמתכשר
כתב וכן אם הכניסה
לו פרקטיא ששה אלף
דינרים הוא פוסק עליו
ויכתוב בשטר כתובתה
אלף ותיק כדאמר לקטן
בגמרא (שומא) [גמלים]
של ערב"ה ה"ה כספיה]
הוטעם מפני שהוא
משתכר ב"ן וכנגד השום
הוא פוסק פתוח חומש
פ"י כמו שפסקה שליש
על הכספים כן הוא פותח
חומש משמות הכלים
שאם סכסכה לו כלים
ששום אלף זה ונישומו
אלף זה כפי מה ששקן
למכור בשוק את מקבל
עליו לכתוב ככתובה
אלא פתוח חומש היינו
ח' מאות והטעם פס"פ
בירושלים מפני שהאשה
מכלה אתן ולכתובתן וכן
פותחין וצריכין והוא
חיוב כאתרוחן קתני
לפסוק ולכתוב פתוח
חומש זה היא שומא
ששם ומקבל עליו אחרות
זה מרבר ברבי אלא
פסקה בשעת שנותנים
ליתן לו אלא מה שנותנים
לו בשעת הנישואין ואח
לאשמעינן ששל כל שיה
חמשה הוא כותב בשטר
כ"א ר' מטי ר' עירין
לכלות והוא חיוב כאתרוחן

א לפניו נגמ' לקמן לרא דהי' הן כספיה הן דלשה נכח מנה חס' אן דנשי' ו'ל פירש' ק' ע"ש' כחוס' דנמלס.